

બાળકના ઉપરી આહાર વિષે યાદ રાખવા જેવી વાતો

ઉંમર	કેટલું આપવું	કેટલીવાર આપવું	કેવું હોવું જોઈએ		શું આપવું
૭ટું મહીને (ધીમે ધીમે ખોરાકની માત્રા વધારવી)	૨-૩ ચમચા	દિવસમાં ૨-૩ વાર	નરમ અને સારી રીતે મસળેલું		અનાજ: ઘઉંનો લોટ, ચોખા, બાજરો, જુવાર, મક્કાઈ વગેરે દાળ અને કઠોળ: ચણાની દાળ, તુવેરની દાળ, બેસન, મગની દાળ, ચણા લોબિયા વગેરે શાકભાજુ અને ફળ: લીલા શાકભાજુ, અન્ય શાકભાજુ અને ફળ
૬-૮ મહીના	૧/૨ થી ૧ વાટકી	દિવસમાં ૨-૩ વાર જમવાનું + ૧-૨ વાર નાસ્તો	મસળેલું	 ૧ વાટકી = ૧૦૦ ગ્રામ	દૂધ અને દૂધની બનાવટો: દહી છાશ, પનીર, ચીજ વગેરે ઈંડા, માસ, માઇલી ચરબી: ધી અને તેલ સાકર અથવા ગોળ સુકો મેવો અને બીજ: સિંગા, કાજુ, બદામ, તલ, અખરોટ વગેરે (ભુકો કરીને ખોરાકમાં ઉમેરવો)
૮-૧૨ મહીના	૧/૨ થી ૧ વાટકી	દિવસમાં ૩-૪ વાર જમવાનું + ૧-૨ વાર નાસ્તો	મસળેલું અથવા બારીક સમારેલું	 ૧ વાટકી = ૧૦૦ ગ્રામ	
૧૨ મહીનાથી ૨ વર્ષ સુધી	૧ વાટકી	દિવસમાં ૩-૪ વાર જમવાનું + ૧-૨ વાર નાસ્તો	કૌટુંબિક ખોરાક - બારીક ટુકડા, મસળેલો આહાર		

Content adapted from HBYC & POSHAN ABHIYAN guidelines, curated by Project Vruddhi

જરૂરી સુચનાઓ:

- ૧) બાળકના દરેક આહારમાં ૧/૨ થી ૧ ચમચી ધી/તેલનો ઉપયોગ કરો.
- ૨) બાળકના શ્રેષ્ઠ વિકાસ અને વૃદ્ધિ માટે દરરોજ પ્રોટીન ના સ્પોત આહારમાં ઉમેરવા જરૂરી છે. પ્રોટીન ના ઉતામ સ્પોત: દાળ-કઠોળ, દૂધ અને દૂધની બનાવટો, ઈંડા, માસ-મટન, માઇલી, સુકો મેવો અને તેલી બીજ છે.
- ૩) દરેક વચ્ચેના બાળકને લીલા પાંડાવાળા અને અન્ય શાકભાજુ ખવડાવવા - ઉમર પ્રમાણે વાટીને અથવા મસળીને આપવા.
- ૪) નાસ્તા માં ઘરે બનાવેલો ગરમ નાસ્તો આપવો, પડીકા અથવા બિસ્કિટ આપવા નથી.